

Z ŁAWY SZKOLNEJ

Nr 9

Brodnica, listopad 2018r.

JAK MŁODZIEŻ POSTRZEGA PATRIOTYZM?

W tym numerze:	
Jak młodzież postrzega patriotyzm?	1
O symbolach narodowych słów kilka...	2
Funkcjonowani I LO w czasach niepodległości	3-4
Ojcowie polskiej niepodległości	5-6
Co przyczyniło się do odzyskania niepodległości?	7
Niepodległość dawniej i dziś	8-9
Filmy związane z niepodległością	10-11

11 listopada przypada Święto Niepodległości. 98 lat temu, po 123 latach, Polska odzyskała wolność. W związku z tym spytaliśmy uczniów naszej szkoły oraz mieszkańców internatu, co to znaczy być patriotą.

„-Bycie patriotą oznacza miłość do swojej ojczyzny i poświęcenie się jej nie zważając na cenę.”~ uczennica klasy II E .

„-Jak dla mnie, patriotyzm oznacza szanowanie symboli narodowych, uczestnictwo w uroczystościach państwowych”~mieszkanica internatu

„-Patriota to osoba, która interesuje się życiem swojej ojczyzny i czynnie w nim uczestniczy. Osoba ta wie, co to znaczy poświęcić się dla ojczyzny”~ uczennica II E.

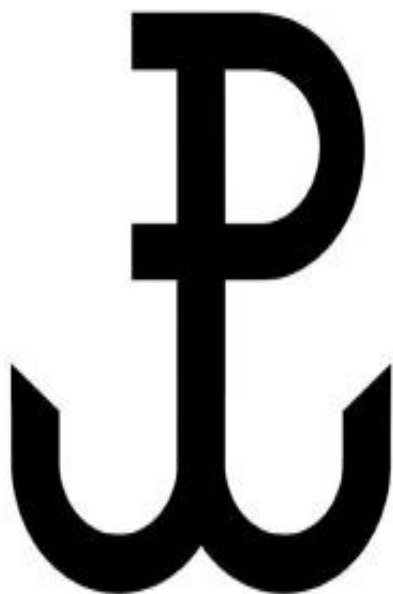
„-Myślę, że bycie patriotą jest trudne w dzisiejszych czasach. Coraz mniej mówi się o takich rzeczach. Ten temat przestaje być tabu tylko podczas trwania jakichś uroczystości. Według mnie ludzie powinni częściej okazywać swoje przywiązanie do Ojczyzny I po prostu się tego nie wstydzić.”~uczennica II D.

„-Patriota jest to osoba szlachetna, honorowa, która walczy zawsze do końca o swoją ojczyznę i nigdy się nie poddaje. Potrafi zachować się poważnie i z szacunkiem w stosunku do symboli narodowych i w różnych sytuacjach, jak na przykład śpiewanie hymnu.”~mieszkaniec internatu .

„-Moim zdaniem bycie patriotą oznacza darzenie ojczyzny wielką miłością i szacunkiem. Patriota jest to osoba, która potrafi zachować się odpowiednio w ważnych dla kraju sytuacjach oraz szanuje symbole narodowe.”~mieszkaniec internatu.

Klaudia Łukaszewska

Maria Kryszkiewicz

O SYMBOLACH NARODOWYCH SŁÓW KILKA...

Polska flaga składa się z dwóch pasów, które mają taką samą szerokość. Główny pas jest koloru białego, a dolny czerwonego. Kolory te nawiązują do godła państwa polskiego. Kolor biały odwołuje się do Orła Białego, a czerwony ma związek z tłem tarczy.

Polskie godło składa się z białego orła ze złotą koroną umieszczonego na tle o czerwonym kolorze. Głowa orła zwrócona jest w prawą stronę. Początki powstania godła związane są z Lechem, twórcą polskiej państwowości. Symbol orła jest związany z Gnieznem, czyli stolicą, która została stworzona przez Lecha. Gdy przebywał on pod Poznaniem, zobaczył nagle na drzewie gniazdo, w którym znajdował się biały orzeł z trzema pisklętami. Nagle orzeł rozpostarł skrzydła na tle czerwonego od zachodu słońca nieba. Widok ten tak zachwycił Lecha, że postanowił on wykorzystać motyw orła w swoim herbie.

Twórcą polskiego hymnu jest Józef Wybicki. Był on przyjacielem generała Dąbrowskiego. Dnia 16 lipca 1797 we Włoszech, w miejscowości Reggio, gdzie miała miejsce parada wojskowa, po raz pierwszy zaśpiewano „Mazurka Dąbrowskiego”. Początkowo pieśń ta była nazywana Pieśnią Legionów Polskich we Włoszech. Dopiero w 1927 roku „Mazurek Dąbrowskiego” stał się oficjalnym hymnem Polski. Zyskał wtedy obecny tytuł.

Symbole narodowe powinny być dla nas niezwykle ważne i szanowane przez nas w każdej sytuacji. Przypominają nam one o bohaterskiej walce naszych przodków w imię odzyskania niepodległości.

Agnieszka Wiśniewska

FUNKCJONOWANIE I LO W CZASACH NIEPODLEGŁOŚCI

Polska odzyskała niepodległość po 123 latach niewoli, 11 listopada 1918 roku. Przez to wydarzenie w naszym kraju zaszło wiele zmian, które objęły także naszą szkołę i zmieniły zasady jej funkcjonowania.

Należy pamiętać, że Brodnica odzyskała wolność trochę później, a dokładniej – 18 stycznia 1920 r. Mimo że od stycznia 1920 r. władzę w Brodnicy sprawowali Polacy, gimnazjum (czyli nasza szkoła) przejęte zostało od ostatniego niemieckiego dyrektora dopiero dwa miesiące później. Ostatnie posiedzenie niemieckiej rady pedagogicznej odbyło się pod przewodnictwem dyrektora P. Marschalla w dniu 17 marca 1920 r. Przejęcia gimnazjum z rąk ostatniego niemieckiego dyrektora dokonała komisja pod przewodnictwem prof. Franciszka Szpittera.

Na początku szkoła borykała się z problemem braku kadry pedagogicznej, jednak po miesiącu udało się skompletować grono nauczycieli, które umożliwiło rozpoczęcie prawidłowego funkcjonowania placówki. Pierwsze „normalne” zajęcia rozpoczęły się 1 maja 1920 roku, a pierwszym powojennym dyrektorem został dr Klemens Malicki.

Rok szkolny zaczynał się 1 września, a kończył się około 20 czerwca. W ciągu roku szkolnego były dwie dłuższe przerwy w nauce: dwa tygodnie na ferie zimowe i tydzień na ferie wiosenne. W dniach 23 i 24 maja 1923 roku z okazji obchodów jubileuszu 50 rocznicy założenia szkoły odbył się zjazd absolwentów.

W Izbie Tradycji naszego liceum możemy znaleźć wiele wpisów stworzonych w tamtym okresie. Znajdują się w niej, np. opisy Konferencji Ogólnych. Istnieje zapis konferencji z 21.04.1920 r., na której określono uczestników spotkania oraz jego przebieg. Istnieje tam także wpis, że konferencja odbyła się po raz pierwszy w języku polskim.

W protokołach możemy także odnaleźć opisy przebiegów zebrań z różnych lat. Wpisy te są czasem bardzo krótkie, często usprawiedliwiane faktem, że podczas spotkań było zbyt mało członków, co uniemożliwiło podjęcie dyskusji na temat ważniejszych spraw. Zebrania zwoływano z różnych powodów, np. przyjęcia nowych członków do Towarzystwa, prowadzenie różnych wykładów na odmienne tematy, głosowanie związane z przyjęciem nowych osób, etc.

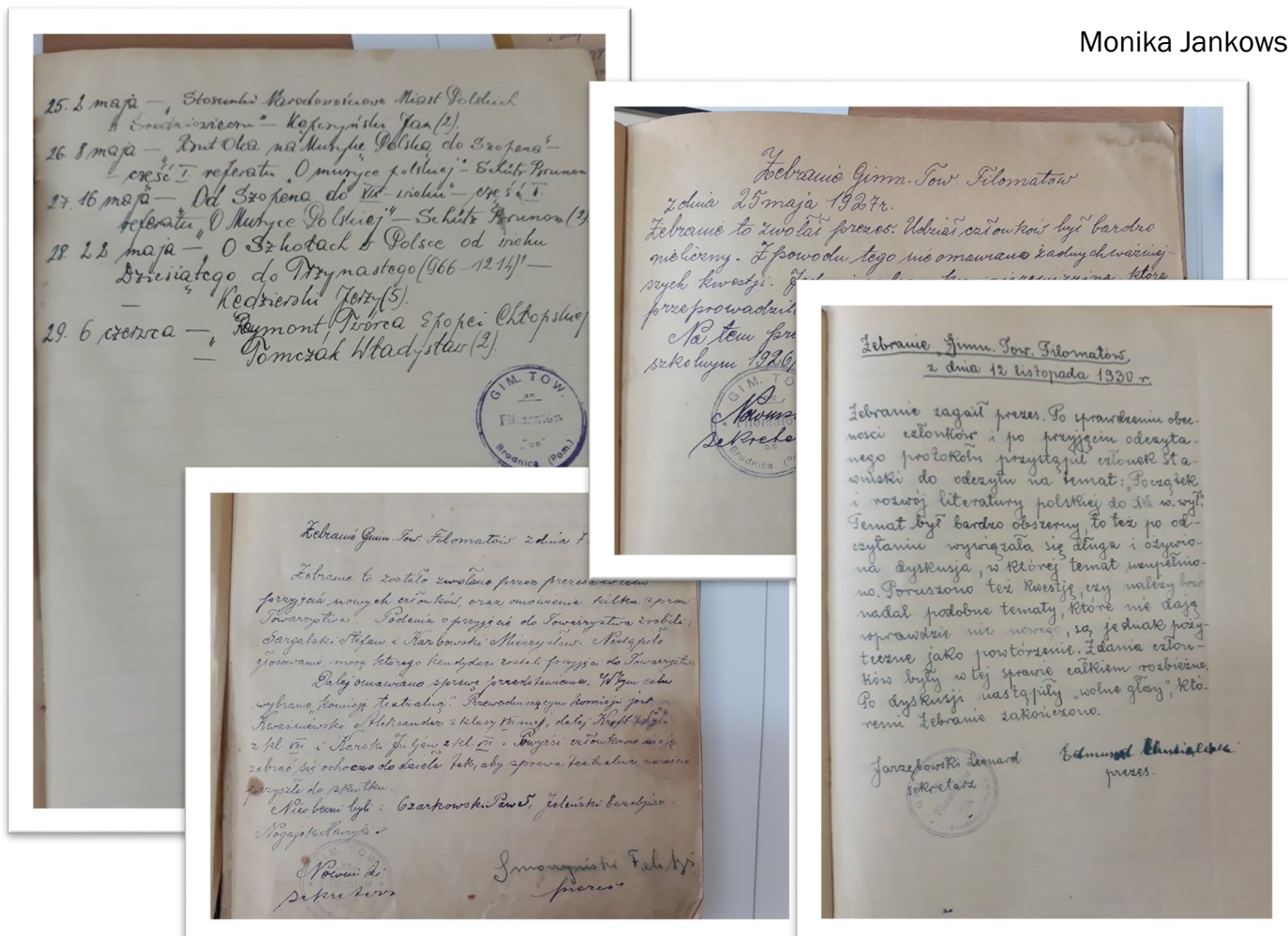
Przebieg zebrań był zazwyczaj zróżnicowany. Nieraz wykłady nakłaniały do żywych dyskusji, które potrafiły trwać naprawdę długo (np. odczytany wykład sekretarza Nowińskiego „Rzecz o człowieku kulturalnym” wywołał dyskusję, która trwała niemal pół godziny), czasem wydalano jakieś osoby z Towarzystwa (np. przez to, że bez powodu opuściły spotkanie), oceniano, czy dany temat podjęty w wykładzie był dobrze opracowany i wyczerpany. Rozmawiano na różne tematy, pojawiały się tam zagadnienia związane z polską literaturą, rozmawiano o artystach i ich twórczości, poruszano kwestie związane z etyką, nawiązywano do zagadnień filozoficznych... Można powiedzieć, że praktycznie z każdego tematu mogła wywiązać się jakaś ciekawa, doprowadzająca do istotnych wniosków dyskusja. Czasem jednak odwoływano spotkania, gdy np. po sprawdzeniu listy obecności i odczytaniu protokołu, prezes zebrania podejmował taką decyzję ze względu na nieodpowiednie zachowanie kilku filomatów.

W tych protokołach możemy także znaleźć spisy członków, ich frekwencję oraz dowiedzieć się, czy zostali oni wydaleny z Towarzystwa. Możemy także zauważyć, że bardzo często pada w nich hasło „Ojczyzna, nauka, cnota!”, które rozpoczynało zebranie.

W Izbie Tradycji możemy także znaleźć statut Towarzystwa Filomatów. Możemy się tam dowiedzieć o tym, kto mógł zostać filomata, jakie wartości wtedy uznawano, ich przewodnie hasło („Ojczyzna, Nauka, Cnota”) oraz informacje na temat władzy Towarzystwa. Opisano tam także przepisy ogólne, np. z jakiej przyczyny ktoś może zostać wydany z Towarzystwa.

Jak widać nasza szkoła była bardzo aktywna po odzyskaniu niepodległości. Mimo paru utrudnień w postaci, np. braku odpowiedniej kadry pedagogicznej, udało się naszej szkole powrócić do „normalnego” funkcjonowania. Nasza szkoła była aktywna i możemy zauważyć, że nie ograniczała się tylko do tego, aby wpoić uczniom książkową wiedzę, ale także zachęcała ich do uczestniczenia w jej życiu, pozostawienia po sobie czegoś i nauczyła ich podstawowych wartości moralnych, etycznych, etc.

Monika Jankowska

OJCOWIE POLSKIEJ NIEPODLEGŁOŚCI

Zacznijmy od tego, czym jest niepodległość. Niepodległość to słowo oznaczające niezależność państwa od formalnego wpływu innych jednostek politycznych. Nie brzmi to jakoś nadzwyczajnie, może nawet nie jest to dla nas do końca zrozumiałe. Jednakże niepodległość to przede wszystkim WOLNOŚĆ. A to już chyba trochę bliższy nam termin. Polska zniknęła z map świata aż na 123 lata, 123 lata nie byliśmy pełnoprawnym państwem. Walczyliśmy o swoje miejsce w Europie niewątpliwie długo. Udało się, jednak walka o niepodległość wymagała wiele krwi, wiele łez. Powinniśmy być wdzięczni i z dumą godnie obchodzić Narodowe Święto Niepodległości.

Komu jednak najbardziej zawdzięczamy naszą wolność?

Przybliżę Wam zasługi jednej bardzo ważnej postaci w historii polski, mianowicie Józefa Piłsudskiego, o którym na pewno każdy z was mniej lub więcej pamięta z historii.

Piłsudski żył w latach 1867-1935, był on politykiem, Marszałkiem Polski. Podczas studiów nawiązał kontakty z rosyjskimi narodnikami, został aresztowany i zesłany na Syberię.

Po odbyciu kary rozpoczął działalność w Polskiej Partii Socjalistycznej i zaczął wydawać pismo „Robotnik”. Od 1895 r. był przywódcą Centralnego Komitetu Robotniczego.

Opowiadał się za połączeniem haseł socjalistycznych z postulatem niepodległości Polski. Postanowił budować Polskę jako państwo wolne i demokratyczne, podejmując kroki w kierunku jak najszybszego przekazania władzy wybranemu w powszechnych wyborach Sejmowi.

Kult osoby Piłsudskiego był ważnym elementem wychowania patriotycznego, jakiemu poddawane były dzieci i młodzież w szkołach.

Zajmował stanowisko zdecydowanie antyrosyjskie (to Rosję uważał za głównego wroga niepodległości Polski) i nastawiał się na taktyczną współpracę z państwami centralnymi.

Został dowódcą 1 pułku (potem I Brygady) Legionów Polskich i odniósł kilka efektownych zwycięstw na froncie rosyjskim.

W lipcu 1916 roku odszedł z Legionów, stopniowo porzucając koncepcję wiązania losów sprawy polskiej ze zwycięstwem państw centralnych (skutkiem czego był „kryzys przysięgowy”).

Został aresztowany przez Niemców, co umocniło jego autorytet w oczach rodaków. Po uwolnieniu przejął władzę z rąk Rady Regencyjnej (XI 1918) i objął stanowisko Tymczasowego Naczelnika Państwa, sprawując jednocześnie naczelne dowództwo sił zbrojnych.

W pierwszych miesiącach niepodległości dążył do powołania rządu koalicyjnego i akcentował swą ponadpartyjność.

W styczniu 1919 roku doprowadził do powstania koalicyjnego rządu Ignacego Paderewskiego.

Dla Polaków Piłsudski niewątpliwie stał się symbolem odzyskania niepodległości.

Kolejną niewątpliwie ważną postacią w odzyskaniu niepodległości przez Polskę był Roman Dmowski.

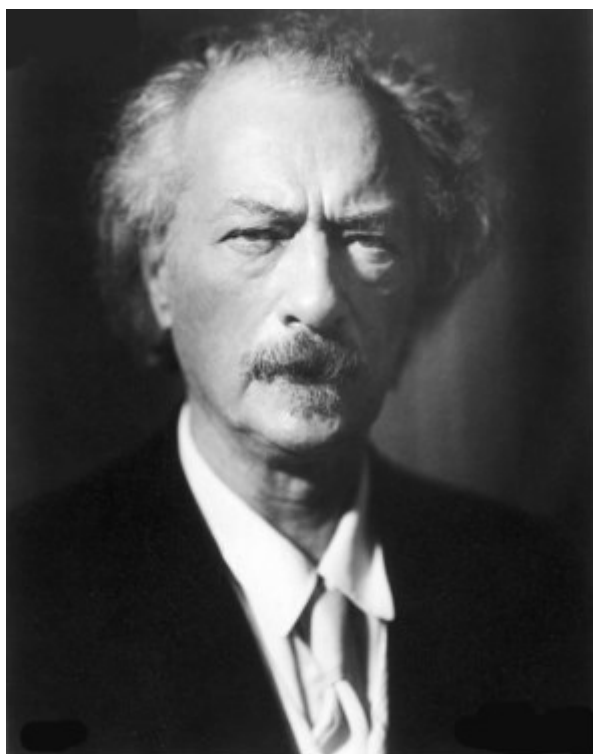
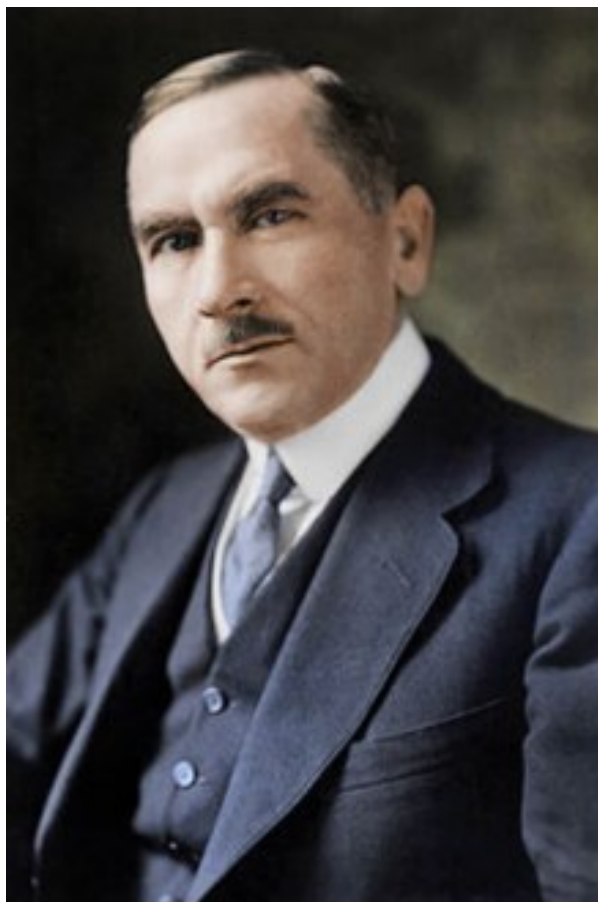
"Można było nie zgadzać z jego ideologią, ale niepodobna nie uznać, że kierował się najszczerzszymi intencjami służenia narodowi" – tak o Romanie Dmowskim pisano w przedwojennym "Zielonym Sztandarze".

Roman Stanisław Dmowski (ur. 9 sierpnia 1864r. zm. 2 stycznia 1939r.) – polski polityk, mąż stanu, publicysta polityczny, minister spraw zagranicznych, poseł na Sejm Ustawodawczy RP oraz II i III Dumy. Współzałożyciel Narodowej Demokracji. Polski działacz niepodległościowy.. Zagorzały przeciwnik polityczny Józefa Piłsudskiego i jego projektu tworzenia państwa federacyjnego.

Roman Dmowski postanowił działać w ramach carskiej Rosji w staraniach o odrodzenie państwa polskiego. Był on polskim reprezentantem w Dumie Państwowej, powołanej przez cara Mikołaja II. Wierzył on, że największym zagrożeniem dla Polaków jest germanizacja, podczas gdy Piłsudski dziejowego wroga Rzeczypospolitej widział w Rosji.

Dmowski głosił również tzw. egoizm narodowy – jego zdaniem należało realizować cele całego narodu nawet kosztem pogwałcenia zasad etycznych, kosztem dobra jednostki. Poglądy nacjonalistyczne stały się wyjściem dla licznych oskarżeń ideologa endecji o kreowanie polskiego faszyzmu.

Roman Dmowski zmarł 2 stycznia 1939 roku.

Trzecią postacią, o której należy wspomnieć jest Ignacy Jan Paderewski.

- Był jednym z wielkich nie tylko ludzi sztuki, ale i wielkich mężów stanu, którym zawdzięczamy niepodległość - mówił o Paderewskim jego biograf prof. Marian Drozdowski.

Swoje szerokie kontakty za oceanem Ignacy Jan Paderewski wykorzystuje na rzecz rodaków. Za pośrednictwem pułkownika Edwarda Mandella House'a informuje prezydenta Woodrowa Wilsona o sytuacji w Polsce, polityce zaborców, o dramacie Polaków.

Dzięki wielkiej aktywności Paderewskiego prezydent Wilson w słynnym orędziu z 22 stycznia 1917 mówił wyraźnie o prawie Polski do niepodległości. Na tej podstawie jeden z 14 punktów pokoju sformułowanych przez Wilsona mówi o konieczności powstania niepodległego państwa polskiego z dostępem do morza.

Kiedy po odzyskaniu przez Polskę niepodległości Paderewski wracał do kraju, witany był jako symbol odrodzenia ojczyzny. Jego przyjazd do Poznania stał się pretekstem do wybuchu powstania wielkopolskiego.

Ignacy Jan Paderewski zmarł 29 czerwca 1941 w Nowym Jorku.

Izabela Grabowska

Oliwia Lewandowska

Co przyczyniło się do odzyskania niepodległości?

Data 11 listopada jest znana zapewne wszystkim Polakom. Od najmłodszych lat uczymy się, jak ważny dla kształtu dzisiejszej Polski był dzień, w którym odzyskaliśmy niepodległość. Czy wiemy jednak, co dokładnie przyczyniło się do tego wielkiego sukcesu naszego państwa?

W przeddzień uwolnienia Polski z rąk wroga, 10 listopada do Polski wrócił Józef Piłsudski, dotychczas przebywający poza granicami kraju w więzieniu w Magdeburgu. Nazajutrz, 11 listopada, oficjalnie skończyła się I wojna światowa- o godzinie 5:20 rano Ententa i Cesarstwo Niemieckie podpisały rozejm w wagonie kolejowym we francuskiej miejscowości Compiègne. Również tego dnia Rada Regencyjna przekazała uzyskaną wcześniej od generała-gubernatora Hansa von Beselera władzę nad wojskiem Piłsudskiemu, a wojska niemieckie wycofały się z Królestwa Polskiego.

W ten oto sposób wzięta do niewoli na 123 lata ojczyzna, odzyskała tak cenną wolność, którą cieszy się do dziś.

Katarzyna Ostrowska

Klaudia Zglińska

NIEPODLEGŁOŚĆ DAWNIEJ I DZIŚ

Z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości warto wspomnieć też o 100-leciu praw obywatelskich kobiet w Polsce. Jak to wyglądało kiedyś? Bo wszyscy chyba dobrze wiemy, jak wygląda dziś.

Przygotowałyśmy dla was kilka krótkich przykładów:

- w listopadzie 1918 roku Polki otrzymały bierne i czynne prawo wyborcze, wyborcą stał się „każdy obywatel państwa bez różnicy płci”,
- choć konstytucja marcowa wprowadziła równouprawnienie, to ustawa o państwowej służbie cywilnej z 17 lutego 1922 roku warunkowała przyjęcie kobiety zamężnej do służby państwowej zgodą udzieloną przez jej męża ,
- zgodnie z ustawą o obywatelstwie państwa polskiego z 20 stycznia 1920 roku, kobiety traciły polskie obywatelstwo, gdy zawierały związek małżeński z obywatelem innego państwa ,
- jeśli kobieta wzięła ślub z obcokrajowcem, traciła polskie obywatelstwo ,
- to mężczyzna decydował o opiece nad dziećmi ,
- prawa kobiet były takie same jak mężczyzn dopóki kobieta nie wyszła za mąż, później była zmiana w której kobieta traciła większość praw ,
- kiedy kobieta była jeszcze panną i urodziła dziecko musiała mu nadać swoje nazwisko, bo nieślubne dzieci nie mogły dziedziczyć po ojcu, ani nosić jego nazwiska ,
- kobiety na wsi pracowały na rzecz rodziny za darmo, często określane były jako zbędne córki .
- po 14 roku życia kobiety miały trudności w kształceniu się z powodu na dużą przewagę szkół dla chłopców, a niewielką liczbę szkół żeńskich
- pierwszymi polskimi wyborami parlamentarnymi, w których kobiety mogły brać udział jako kandydatki (i wyborczynie), były wybory do Sejmu Ustawodawczego w 1919 roku
- parlamentarzystki były lepiej wykształcone niż parlamentarzyści; wśród kobiet nie było osób z wykształceniem elementarnym, tymczasem wśród mężczyzn takie wykształcenie miało 25% parlamentarzystów.

Co z modą?

Rok 1925 spódnica staje się krótsza niż kiedykolwiek wcześniej, nie ma już koronek a kwiaty i pióra ustępują miejsca głębokim, skromnym kapeluszom ciasno opinającym głowy. Pojawiają się jedwabne bluzki, dekolty na plecach i krótkie fryzury. Eleganckie panie pożyczają z męskich szaf coraz modniejsze proste płaszcze i krawaty, na salonach debiutował suwak i jedwabne pończochy, szkocka wełna i muślin. Najpopularniejszym strojem staje się klasyczna, najczęściej czarno-biała garsonka w geometryczne wzory, dla których inspiracją było awangardowe malarstwo i styl art deco, no i zaprojektowana przez Coco Chanel kultowa "mała czarna".

Najbardziej popularnym dziecięcym strojem był biało-granatowy strój marynarski. Chłopcy nosili go aż do gimnazjum, dziewczęta dłużej, nawet do matury.

Dziękujemy wszystkim za pomoc!

Klaudia Krajnik

Alicja Łukaszewska

FILMY ZWIĄZANE Z NIEPODLEGŁOŚCIĄ

„Wałęsa. Człowiek z nadziei”

Andrzej Wajda

Jest rok 1981. Pracownik Stoczni Gdańskiej, zapalony działacz społeczny i pracownik Stoczni Gdańskiej, Lech Wałęsa staje na czele historycznego strajku i zostaje liderem związku „Solidarność”. Razem z bohaterem przejdziemy przez polską rzeczywistość w czasie sprawowania władzy komunistów w Polsce. Będziemy świadkami najważniejszych chwil w życiu Wałęsy, takich jak życie rodzinne, internowanie do Arłamowa, strajku w stoczni Gdańskiej, wspinaczkę na stocznioowy mur, słynne: „nie chcem, ale muszem”, czy odebranie Pokojowej Nagrody Nobla.

„Katyń” Andrzej Wajda

W końcu po dziesięcioleciach na wielki ekran zostaje przeniesiona historia polskich oficerów i inteligentów, którzy w 1940 roku zostali zamordowani przez Sowietów w Starobielsku, Ostaszkowie i Kozielsku. Poruszona zostaje nie tylko historia tragicznych mordów, ale również kobiet – żon, matek, córek, które również nieugięte jak ich mężczyźni i przeżywające tragedie rozłąki z ukochanymi. Historia opowiada nie tylko o mroźnych krew w żyłach zbrodniach, ale również jest to opowieść o pierwszych powojennych latach i kształtowaniu się Polski Ludowej, gdy Polacy musieli od nowa zacząć układać swoje życie.

„1920 Bitwa Warszawska” Jerzy Hoffman

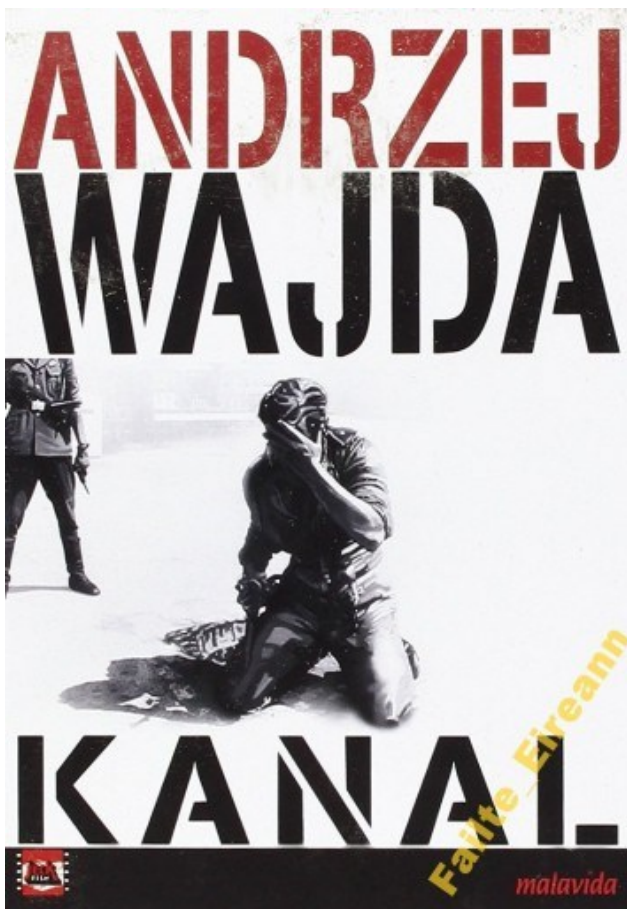

Film opowiadający o jednej z najważniejszych bitew Polski oraz świata. Jego akcja rozpoczyna się w 1920r. w Warszawie, gdzie Jan – poeta i kawalerzysta, po otrzymaniu wyjazdu na front polsko-bolszewicki, oświadcza się swojej narzeczonej Oli i postanawia się z nią jak najszybciej ożenić. Podczas walk Jan zostaje posądzony o sympatie komunistyczne oraz propagowanie bolszewickich haseł. Sąd wojskowy skazuje go na karę śmierci. W tym samym czasie Ola wstępuje do Ochotniczej Legii Kobiet jako sanitariuszka i przygotowuje się do obrony Warszawy. Historia zakochanych znajduje finał w wielkiej bitwie, która na zawsze odmienia losy nie tylko pary, ale także całej Europy.

Dzieło Jerzego Hoffmana powstało w 2011r. Film może pochwalić się wieloma pozytywnymi komentarzami, a także doskonałą obsadą, na którą składają się największe gwiazdy polskiego kina: Daniel Olbrychski, Natasza Urbańska, Borys Szyc, Adam Ferency. Oprócz fikcyjnych bohaterów w produkcji pojawiły się także autentyczne postacie takie jak marszałek Józef Piłsudski, generał Tadeusz Rozwadowski, pułkownik Wieniawa-Długoszowski, a także Włodzimierz Lenin i Józef Stalin.

„Kanał” Andrzej Wajda

Film wojenny powstały w 1956r. opowiadający autentyczną historię jednego z plutonów Armii Krajowej, walczącego podczas powstania warszawskiego, który w ostatnich chwilach jego trwania próbuje ewakuować się podziemnymi kanałami ściekowymi. Dzieło Wajdy składa się niejako z dwóch części: pierwszej, reportażowej i drugiej - apokaliptycznej relacji z wędrówek przez kanały. Scenariusz oparty na osobistych doświadczeniach Stawińskiego - dowódcy powstańczego oddziału łączności, który relacjonuje tragiczny koniec żołnierzy przedstawionej jednostki. Produkcja ukazuje przeżycia towarzyszące bohaterom Warszawy. Możemy odnaleźć tu zarówno historię męstwa i odwagi, a także w przypadku niektórych rezygnację i brak woli walki. Film wybitnego polskiego reżysera, rok po swojej premierze, otrzymał nagrodę Srebrną Palmę w Cannes, a później także wiele innych nagród.

Sandra Chojnacka

Aleksandra Burzyńska

Redakcja

Agnieszka Wiśniewska
Aleksandra Burzyńska
Aleksandra Rogozińska
Alicja Łukaszewska
Kasia Ostrowska
Klaudia Krajnik
Klaudia Zglińska
Maria Kryszkiewicz
Martyna Grochowalska
Monika Jankowska
Oliwia Lewandowska
Sandra Chojnacka
Wiktoria Skrzypczyk
Izabela Grabowska
Klaudia Łukaszewska

OPIEKUNOWIE

Beata Nijakowska
Paweł Roszak

ŁAMANIE TEKSTU

Monika Trybuła

Hej! W imieniu całej redakcji chciałabym zaprosić Was do wspólnego tworzenia gazetki. Zachęcamy do podsyłania swoich opinii na tematy poruszane w ostatnich numerach. Macie też możliwość podzielenia się swoim hobby lub jakimś talentem artystycznym. Kontaktujcie się z nami na naszej facebookowej stronie - „Z ławy szkolnej - gazetka I LO Brodnica”.

Klaudia Krajnik

[https://1lo-
brodnica.edupage.org/](https://1lo-brodnica.edupage.org/)